

Datum: 14-11-2023

Volgnummer: 2023-2024/05

Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding

---

Programmadedcreet hypothekeert het recht op opvang en zorg van elk kind

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding buigt zich de komende weken over de begroting 2024. De leden van de commissie bespreken onder meer het ontwerp van programmadedcreet 2024.

Artikel 5 van het ontwerp van programmadedcreet 2024 sleutelt aan artikel 8 van het decreet Kinderopvang dat de voorrangsregels voor subsidie inkomenstarief regelt. Artikel 5 pleit voor een absolute voorrang aan 4/5de werken/dagopleiding, en beperkt het aantal specifieke groepen met voorrang. Artikel 5 vervangt de 'minstens 20%' voor baby's en peuters met specifieke voorrangskennmerken door 'maximaal 10%' afwijkingsmogelijkheid in het belang van het kind of omwille van een gezondheids- of welzijnssituatie in het gezin.

Het Kinderrechtencommissariaat waardeert de extra budgetten die Vlaanderen in zijn begroting 2024 vrijmaakt voor de kinderopvang, maar stelt ernstige vragen bij artikel 5 van het ontwerp van programmadedcreet.

- Artikel 5 strookt niet met de toegankelijkheidsambities in artikel 3 van het decreet Kinderopvang.
- Ouders hebben recht op ondersteuning en bijstand voor de opvoeding van hun kinderen. Ze zijn de eerste verantwoordelijken voor een passende levensstandaard voor hun kinderen. De overheid moet ouders ondersteunen om deze verantwoordelijkheid te kunnen opnemen.
- Artikel 5 zet het recht op bescherming van kinderen tegen discriminatie, het recht op een zo ruim mogelijke ontwikkeling en de prioriteit aan het belang van het kind onder druk.
- Artikel 5 gaat in tegen de Child Guarantee doelstelling van de EU om kinderen tegen kinderarmoede en sociale uitsluiting te beschermen.
- Artikel 5 ondermijnt de sociale functie van kinderopvang. Het beperkt het aantal specifieke groepen met voorrang. Alleenstaande ouders worden, bijvoorbeeld, niet meer expliciet vermeld. De 'maximaal 10%' afwijkingsmogelijkheid is te weinig. Het moet de toegang tot kinderopvang voor zeer veel verschillende specifieke groepen weten veilig te stellen.
- Artikel 5 zet spanning op de economische functie van kinderopvang. Minstens 1 op 6 deeltijdswerkende vrouwen werkt minder dan wat de 4/5de absolute voorrangsregel oplegt. Deze vrouwen zullen op meer drempels botsen in de toegang tot kinderopvang.
- Statistieken van Statbel tonen dat ouders vooral deeltijds werken om zorg te dragen voor de kinderen of een familielid. Artikel 5 riskeert ouders te benadelen omdat ze zorg dragen voor hun kinderen en familie.
- Artikel 5 zal de (jeugd)zorgsector nog meer onder hoogspanning zetten. De zorgsector telt bijna jaarlijks het hoogste aantal deeltijdswerkenden. Ook in onderwijs werkt meer dan één op vier leerkrachten deeltijds. We vrezen dat artikel 5 tot nog grotere personeelstekorten in de (jeugd)zorgsector zal leiden als de personeelsleden niet op toegang tot kinderopvang kunnen rekenen.

We vragen aan Vlaanderen om te blijven investeren in extra kinderopvangplaatsen, in plaats van de toegang tot kinderopvangplaatsen voor specifieke groepen van gezinnen te verminderen of weg te nemen.

Gezinnen, baby's en peuters hebben, zonder onderscheid, recht op kinderopvang

Kinderrechtenverdrag stelt dat de overheid ouders moet ondersteunen in de opvoeding en zorg voor hun baby's en peuters

Het kinderrechtenverdrag kent een cruciale rol toe aan ouders en overheid als het over het recht op zorg en de opvoeding van baby's en peuters gaat. Artikel 18 stelt dat ouders de eerste verantwoordelijken zijn voor de opvoeding van hun kinderen en dat de overheid ouders daarbij moet ondersteunen met passende bijstand. Of de ouders nu werken of niet, de overheid moet instellingen, voorzieningen en diensten voor kinderopvang waarborgen. Artikel 27 stelt dat ouders de eerste verantwoordelijken zijn om voor een passende levensstandaard te zorgen voor hun kinderen, lukt hen dat niet dan moeten ze op steun en passende maatregelen van de overheid kunnen rekenen. De overheid moet, in overeenstemming met de middelen die hem ten dienste staan, ervoor zorgen dat baby's en peuters op een passende levensstandaard kunnen rekenen zodat ze zich ten volle kunnen ontwikkelen.

Kinderrechtenverdrag stelt dat baby's en peuters recht hebben op overheidsmaatregelen die hun welzijn, ontwikkeling en belang maximaal vooropstelt, en dit zonder onderscheid

Baby's en peuters hebben net als alle andere minderjarigen recht op bescherming tegen discriminatie (artikel 2), recht op een maximale ontwikkeling (artikel 6) en recht op een prioritaire aandacht voor hun belang (artikel 3). Juist omdat baby's en peuters nog baby en peuter zijn, moet de overheid hun rechten en belang extra verdedigen in alle acties en beslissingen met invloed op hun welzijn, ontwikkeling en gezondheid.

De aandacht voor de rechten van het kind tijdens de eerste levensjaren vraagt om een bijzonder aanpak en extra beschermende maatregelen, stelt het VN-Kinderrechtencomité in 'General Comment n° 7, Implementing child rights in early childhood'¹. Tijdens de eerste 1000 dagen worden de fundamentele gelegd voor hun emotionele geborgenheid, hun fysieke en psychische gezondheid en hun identiteit. Kinderen groeien tijdens de eerste 1000 dagen enorm en dit op velerlei vlakken: fysiek, sociaal, intellectueel, taal- en hersenontwikkeling. Ze leggen er de basis voor hun emotionele verbondenheid met hun ouders en andere verzorgers. Het basisvertrouwen in de medemens en in zichzelf krijgt vorm. Ze smeden hun eerste vriendschapsbanden.

Tezelfdertijd zijn kinderen tijdens de vroege kindertijd volledig afhankelijk van hun ouders, de mensen rondom hen en de kansen die de overheid hen biedt. Hun fysieke, emotionele en sociale gezondheid in het heden maar ook in de toekomst, hangt af van de wijze waarop hun ouders en andere verzorgers zorg voor hen dragen en de ondersteuning die de overheid via instellingen, voorzieningen en diensten voor kinderopvang aan baby's, peuter en hun ouders biedt. Schieten hun ouders, andere verzorgers of de overheid hierin tekort, dan kan dit zware gevolgen hebben.

Beide elementen – het van belang van de vroege kindertijd en de grote kwetsbaarheid van baby's en peuters – maken de aandacht voor de rechten van baby's en peuters en hun belang bijzonder belangrijk, en dit zonder onderscheid, stelt het VN-Kinderrechtencomité.

---

¹ Committee on the Rights of the Child, General Comment No. 7 (2005) Implementing child rights in early childhood, CRC/C/GC/7/Rev.1, 20 September 2006, <https://www2.ohchr.org/english/bodies/crc/docs/AdvanceVersions/GeneralComment7Rev1.pdf>

Baby's en peuters mogen niet omwille van de situatie van hun ouders achtergesteld worden. Zeker niet wanneer het om de toegang tot voorzieningen gaat die van belang zijn voor hun welzijn, ontwikkeling en opvoeding en zeker niet wanneer het om voorzieningen gaat die niet universeel toegankelijk zijn maar door de overheid, de privésector en liefdadigheidsinstellingen worden aangeboden. In zo'n situatie moet de overheid de toegang tot deze vormen van dienstverlening monitoren en moet de overheid acties ondernemen om een gelijke toegang tot deze diensten te kunnen garanderen.

Decreet Kinderopvang vertrekt vanuit het recht op kinderopvang voor elk gezin

Artikel 3 van het decreet Kinderopvang² komt principieel tegemoet aan bovenstaande rechten. Het stelt dat elk gezin met behoefte aan kinderopvang, recht heeft op kinderopvang die kwaliteitsvol, beschikbaar, betaalbaar, en rechtstreeks toegankelijk is voor elk kind zonder onderscheid. De kinderopvang hoort een economische, pedagogische en sociale functie te vervullen en is een aanvulling op de opvoeding van het kind met respect voor de draagkracht van het kind, zijn thuismilieu en keuzevrijheid van het gezin. Artikel 3 stelt dat Vlaanderen vanaf 2020 kinderopvang voor alle gezinnen met een behoefte aan kinderopvang beoogt.

Decreet Kinderopvang draagt zorg voor toegang tot kinderopvang voor specifieke groepen

Het recht op kinderopvang geldt binnen het beschikbare aanbod aan kinderopvang en binnen het afgesproken budgettair kader, stelt artikel 3 van het decreet Kinderopvang. Als het aanbod niet volstaat dan bepaalt de Vlaamse Regering, in functie van de toegankelijkheid tot de kinderopvang, welke specifieke groepen van gezinnen voorrang krijgen tot het aanbod en voor welke specifieke groepen of combinatie van specifieke groepen de organisator van kinderopvang subsidies krijgt.

De aandacht van de overheid voor de toegang tot kinderopvang voor specifiek groepen is noodzakelijk. Op geregelde tijdstippen brengt Vlaanderen de toegankelijkheid van de kinderopvang in kaart. Keer op keer wordt vastgesteld dat gezinnen in armoede, alleenstaande ouders, en gezinnen met een migratie achtergrond minder toegang hebben tot kinderopvangvoorzieningen, en dat terwijl kwaliteitsvolle kinderopvang een positief verschil maakt voor de ontwikkeling en het welzijn van baby's en peuters, zeker wanneer ze noodgedwongen met minder kansen moeten opgroeien.

Subsidie inkomenstarief voor organisator met aanbod voor specifieke groepen

Een organisator kan een extra subsidie inkomenstarief krijgen als het aanbod ter beschikking wordt gesteld voor ouders uit voorrangsgroepen bepaald door de werksituatie, de financiële situatie, de gezinssamenstelling, de aanwezigheid van pleegkinderen en een kind van een minderjarige tienermoeder, stelt artikel 8 van het decreet Kinderopvang.

Concreet stelt het Subsidiebesluit³ dat er 1° een absolute voorrang is voor gezinnen waarvoor kinderopvang noodzakelijk is in het kader van de werksituatie. De organisator geeft daarbij, bij keuze tussen aanvragen, altijd voorrang aan de aanvraag van het gezin waarvoor kinderopvang noodzakelijk is om werk te zoeken en te houden of om een beroepsgerichte opleiding daarvoor te volgen⁴; 2° voorrang voor alleenstaanden; 3° voorrang voor gezinnen die een inkomen hebben dat lager is dan een bepaald

---

² Decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters.

³ Besluit van de Vlaamse regering van 22 november 2013 houdende de subsidies en de eraan gekoppelde voorwaarden voor de realisatie van specifieke dienstverlening door gezinsopvang en groepsoopvang van baby's en peuters.

⁴ De nota 'Toegankelijkheid en diversiteit. Voorrangsgroepen en opnamebeleid' van januari 2023 van Opgroeien stelt dat de werksituatie ruim op te vatten is. Het gaat niet enkel om nood aan kinderopvang omdat de ouders of één van beide ouders aan het werk is/zijn, maar ook omdat ze tijd en ruimte nodig hebben om een job te zoeken of om een opleiding te volgen die de kansen op de arbeidsmarkt vergroot. Ook het volgen van een inburgeringstraject of Nederlandse taallessen vallen hieronder.

bedrag⁵; 4° voorrang voor pleegkinderen die kinderopvang nodig hebben en 5° voorrang voor kinderen van wie een broer of zus in de kinderopvanglocatie opgevangen wordt.

Subsidie inkomenstarief voor organisator als minstens 20% van het aanbod voor specifieke groepen is

Minstens 20% van alle kinderen die op jaarbasis worden opgevangen, stelt het Subsidiebesluit, moeten kinderen van gezinnen zijn die beantwoorden aan ten minste twee van de eerste vier kenmerken voorrangsgroepen om een subsidie inkomenstarief te krijgen. En zolang de 20% niet bereikt is, kan de organisator van de absolute voorrangsregel afwijken voor gezinnen waarvoor kinderopvang noodzakelijk is in het kader van de werksituatie.

Child Garantie van de Raad van de EU vraagt om gratis kinderopvang om kinderarmoede en sociale uitsluiting tegen te gaan

Op 14 juni 2021 aanvaarde de Raad van Europese Unie 'Aanbeveling (EU) 2021/1004 tot instelling van een Europese kindergarantie'⁶. Met de kindergarantie wil de Europese Unie de strijd aangaan tegen kinderarmoede en sociale uitsluiting. Daartoe wil de Unie de toegang tot essentiële basisdiensten verzekeren voor kinderen die met armoede en sociale uitsluiting worden bedreigd.

Daadwerkelijke en gratis toegang tot kwaliteitsvolle kinderopvang is één van de Child Garantie prioriteiten van de Europese Unie.

4. De lidstaten wordt aanbevolen te garanderen dat kinderen in nood:

a) daadwerkelijke en gratis toegang hebben tot hoogwaardige voor- en vroegschoolse educatie en opvang, onderwijs (met inbegrip van schoolgerelateerde activiteiten), tot ten minste één gezonde maaltijd per schooldag en tot gezondheidszorg;

6. De lidstaten wordt aanbevolen om met het belang van het kind voorop een geïntegreerd en stimulerend beleidskader op te zetten om de sociale uitsluiting van kinderen aan te pakken, met bijzondere aandacht voor het doorbreken van de intergenerationele cycli van armoede en achterstand en het verzachten van de sociaal-economische gevolgen van de COVID-19-pandemie. Daartoe wordt de lidstaten aanbevolen bij de uitvoering van deze aanbeveling: ...

c) te zorgen voor adequaat beleid en toereikende middelen, onder meer met maatregelen ter bevordering van de arbeidsmarktintegratie, steunmaatregelen voor ouders of voogden en inkomenssteun aan gezinnen en huishoudens, zodat financiële belemmeringen kinderen niet de toegang tot hoogwaardige diensten beletten;

7. Om ervoor te zorgen dat kinderen in nood daadwerkelijke en gratis toegang hebben tot hoogwaardige voor- en vroegschoolse educatie en opvang, onderwijs en schoolgerelateerde activiteiten en elke schooldag een gezonde maaltijd krijgen, wordt de lidstaten aanbevolen om:

a) de financiële en niet-financiële belemmeringen voor deelname aan voor- en vroegschoolse educatie en opvang, onderwijs en schoolgerelateerde activiteiten in kaart te brengen en aan te pakken.

⁵ De nota 'Toegankelijkheid en diversiteit. Voorrangsgroepen en opnamebeleid' van januari 2023 van Opgroeien stelt dat het gaat om over een gezamenlijk belastbaar inkomen op jaarbasis van 28.757,06 euro (bedrag 2019).

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32021H1004>

Programmadecreet sleutelt aan artikel 8 van het decreet Kinderopvang

Artikel 5 pleit voor absolute voorrang aan 4/5de werken / dagopleiding en beperkt het aantal specifieke groepen met voorrang

Het ontwerp van programmadecreet bij begroting 2024⁷ sleutelt aan het decreet Kinderopvang. Artikel 5 van het ontwerp programmadecreet wijzigt de voorrangsregels die horen bij een subsidie inkomenstarief in artikel 8 van decreet Kinderopvang.

- 'Voor de realisatie van de toegang tot kinderopvang voor gezinnen die beantwoorden aan kenmerken die bij voorrang betrekking hebben' wordt vervangen door 'voor de realisatie van voorrang bij de toegang tot de kinderopvang voor gezinnen waarvoor kinderopvang noodzakelijk is om te werken of om een opleiding met het oog op werk te volgen'.
- 'Voorrang' wordt vervangen door 'absolute voorrang'
- 'Werksituatie' wordt vervangen door 'gezinnen die minstens 4/5de werken, of een 4/5de dagopleiding met het oog op werk volgen'.
- Gezinssituatie (alleenstaanden) en financiële situatie (gezinsinkomen hebben onder bepaald bedrag) zijn geen voorrangskernmerk meer in artikel 5 van het programmadecreet.

Artikel 5 vervangt 'minstens 20%' door 'maximaal 10%'

De 'minstens 20% van alle kinderen die op jaarbasis worden opgevangen' wordt vervangen door 'maximaal 10%'. De organisator kan, aldus artikel 5 van het ontwerp programmadecreet, 'afwijken op de voorrang, ten belope van 10% van het aantal vergunde kinderopvangplaatsen per kinderopvanglocatie, in het belang van het kind of omwille van een gezondheids- of welzijnssituatie in het gezin'.

Programmadecreet hypothekeert het recht op zorg en opvang van elk kind

Artikel 5 zet de Child Guarantee doelstelling en het recht op kinderopvang van elk gezin onder druk

Artikel 5 van het ontwerp strookt niet met de toegankelijkheidsambities van artikel 3 van het decreet Kinderopvang. Het decreet Kinderopvang streeft naar een totale toegankelijkheid van de kinderopvang voor elk gezin, en dit zonder onderscheid.

Artikel 5 van het ontwerp perkt de rechten in artikel 18 en artikel 27 van het kinderrechtenverdrag in, die stellen dat ouders recht hebben op ondersteuning, bijstand en passende maatregelen zodat ze hun verantwoordelijkheid kunnen dragen voor de opvoeding en een passende levensstandaard voor hun kinderen.

Artikel 5 van het ontwerp beantwoordt te weinig aan het recht op bescherming tegen discriminatie (artikel 2), het recht op een maximale ontwikkeling (artikel 6) en het recht op een prioritaire aandacht voor het belang van het kind (artikel 3) van het kinderrechtenverdrag. Het VN-Kinderrechtencomité roept in General Comment n° 7 verdragsstaten op om baby's en peuters niet achter te stellen omwille van de situatie van hun ouders. De overheid moet acties ondernemen om een gelijke toegang te verzekeren tot diensten die van essentieel belang zijn voor de ontwikkeling, de gezondheid en het welzijn van elk baby en peuter.

⁷ Ontwerp van programmadecreet bij de begroting 2024, <https://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=2001976>

Artikel 5 van het ontwerp gaat in tegen de Child Garantie doelstellingen van de Europese Unie. De Child Garantie roept de lidstaten op om aan kinderen die met armoede of sociale uitsluiting bedreigd worden daadwerkelijke en gratis toegang tot kwaliteitsvolle kinderopvang te verlenen.

Artikel 5 ondermijnt sociale functie van kinderopvang

Kinderopvang schept kansen voor kinderen en ouders. Het biedt ondersteuning aan gezinnen. Het draagt bij tot de integratie van kinderen en ouders aan de maatschappij. Onderzoek van Van Lancker en Guio toont aan dat kinderopvang een hefboom is tegen kinderarmoede en deprivatie van kinderen, dat kinderopvang de integratie bevordert van gezinnen en kinderen die met sociale uitsluiting bedreigd worden, en dat het zeker voor alleenstaande ouders een sterk instrument is tegen armoede en sociale uitsluiting⁸.

Het Agentschap Opgroeien investeerde de voorbije jaren in de sociale functie en de toegankelijkheid van de kinderopvang voor specifieke groepen⁹. Kinderopvanginitiatieven, lokale loketten kinderopvang en lokale besturen namen hun opnamebeleid en mogelijke drempels onder de loep. Er werden instrumenten ontwikkeld en gepromoot, zoals de drempellijst kinderopvang of de drempellijst. Er werden samenwerkingsverbanden met toeleiders aangegaan. Het bereik van de voorrangsgroepen werd op het Lokaal Overleg besproken.

Artikel 5 riskeert de vele inspanningen teniet te doen richting een meer toegankelijke kinderopvang voor gezinnen die met sociale uitsluiting bedreigd worden. De minstens 20% die samenhangt met de subsidie inkomenstarief en tot nu toe gereserveerd wordt voor kinderen uit verschillende specifiek voorrangsgroepen, wordt vervangen door maximaal 10% dat een afwijking op de voorrang toelaat.

Dit betekent dat deze 10% de toegang tot de kinderopvang voor veel verschillende specifieke groepen moet weten veilig te stellen. Niet alleen vallen de kinderen van de 3/5de, 2/5de, 1/5de werkende/opleiding volgende ouders volgens inkomenstarief daaronder. Ook de kinderen uit andere specifieke groepen die niet in de voorranglijst van artikel 5 voorkomen, zoals alleenstaanden, vallen daaronder.

Artikel 5 zet spanning op de economische functie van kinderopvang

Dankzij kinderopvang kunnen ouders aan de arbeidsmarkt participeren. Dankzij kinderopvang kunnen ouders hun verantwoordelijkheid opnemen om een passende levensstandaard aan hun kinderen te garanderen. Dankzij kinderopvang krijgen ouders de kans om toegang tot de arbeidsmarkt in de toekomst te realiseren.

Door de werksituatie van de ouders te verengen tot 4/5de werken / dagopleiding, en de ruime opvatting van de werksituatie - zonder specificeren van werktijd/opleiding verhoudingen - te verlaten, riskeren ouders hun werk te verliezen omdat ze geen toegang meer hebben tot de kinderopvang. De absolute voorrangsregel zet de verantwoordelijkheid van ouders voor een passende levensstandaard voor hun kinderen onder druk. Minstens 1 op 6¹⁰ deeltijds werkende vrouwen werkt minder dan wat de 4/5de absolute voorrangsregel oplegt.

Statistieken van Statbel tonen bij benadering¹¹ dat bij de werkende mannen 89,5 % voltijds werkt, 3,8% werkt 50%, 4,4% werkt 4/5de en 2,3% werkt een andere vormen van deeltijds.

⁸ <https://kbs-frb.be/nl/kinderarmoede-nieuwe-invalshoeken-voor-analyse>

⁹ Opgroeien, 'Toegankelijkheid en diversiteit. Voorrangsgroepen en opnamebeleid', januari 2023.

¹⁰ <https://statbel.fgov.be/nl/themas/werk-opleiding/arbeidsmarkt/deeltijds-werk#figures>

¹¹ In de tabel van Statbel werden alle percentages van 40% tot en met 60% als halftijds (50%) beschouwd en alle percentages van 70% tot en met 90% als 4/5de (80%). De categorie 'deeltijds - andere' omvat percentages kleiner dan 40%, percentages tussen 60% en 70% en percentages hoger dan 90%.

Bij de werkende vrouwen werkt 59,1% voltijds, 19,0% werkt tussen de 70% en 90%, 16,2% werkt tussen de 40% en 60%, en 5,7% werkt een andere vorm van deeltijds.

Ouders werken vooral deeltijds om zorg te dragen voor de kinderen of omdat de job niet voltijds is

Als gepolst wordt naar de reden waarom ouders deeltijds werken,

- kruist 17,8% van de vrouwen en 21,6% van de mannen 'U vindt geen voltijdse job of uw job wordt niet voltijds aangeboden' aan.
- 26% van de vrouwen en 9,7% van de mannen doet het om zorg te dragen voor eigen kinderen of andere zorgbehoevende familieleden.
- 25,5% van de vrouwen en 27,9% van de mannen doet het voor een andere persoonlijke reden.
- 11,7% van de vrouwen en 5,0% van de mannen kruist 'andere familiale redenen aan'.

De cijfers van Statbel tonen dat ouders deeltijds werken om zorg te dragen voor de kinderen of de familie of omdat ze geen voltijdse job vinden of de job niet voltijds wordt aangeboden. Als de kinderopvang minder toegankelijk wordt, riskeert de overheid ouders die zorgdragen voor hun kinderen te straffen en dit terwijl het kinderrechtenverdrag de overheid oproept om ouders te ondersteunen bij de opvoeding van hun kinderen.

Artikel 5 riskeert de (jeugd)zorgsector nog meer onder hoogspanning te zetten

Wordt gepeild naar de sector waarin deeltijds werken het meest voorkomt, dan staat de zorgsector al verschillende jaren afwisselend op de eerste of de tweede plaats van het grootste aantal deeltijdswerkenden.

In 2020 werkte in de sector 'menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening' 49,4% deeltijds. In 2021 was dat 48,9% en in 2022 was dat 47,1%. Waarvan bijna dubbel zoveel vrouwen dan mannen die deeltijds werken.

We vrezen dat bovenstaande cijfers aantonen dat artikel 5 van het ontwerp van programmadecreet een begin is van een nog groter personeelstekort in de (jeugd)zorgsector. Nog minder mensen zullen voor een job in de zorgsector kiezen, als ze niet op kinderopvang kunnen rekenen.

De jeugdsector roept nu al om een masterplan om de personeelstekorten zo snel mogelijk aan te pakken. Ook in onderwijs werkt meer dan één op vier leerkrachten deeltijds, en bij de vrouwelijke leerkrachten is dat één op drie.

Garandeer gelijke toegang tot kinderopvang

In navolging van het VN-Kinderrechtencomité vragen we aan Vlaanderen om gelijke toegang tot kinderopvang voor elk gezin te garanderen. Zorg dat elk gezin met nood aan kinderopvang op een aanbod kan rekenen. Een tekort aan kinderopvangplaatsen los je op door meer plaatsten te creëren. Je lost het niet op door de toegang tot kinderopvangplaatsen voor specifieke groepen van gezinnen te verminderen of weg te nemen.